

*Załącznik Nr 4
do Zarządzenia nr 2/2022 Dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Ciechanowie
z dnia 30 marca 2022 roku*

Zasady i procedury udzielania osobom fizycznym dofinansowania ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573), zwana dalej „ Ustawą”,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 926 ze zm.).

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

§ 1

Zasady dofinansowania likwidacji barier architektonicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „PFRON”.

1. Wysokość dofinansowania dla osoby fizycznej wynosi do 95 % wartości realizowanego przedsięwzięcia , nie więcej niż do wysokości 15 - krotnego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 pkt. 4 ustawy.
2. **Z dofinansowania na likwidację barier architektonicznych mogą skorzystać osoby niepełnosprawne, które :**
  - a) **posiadają orzeczenie, o którym mowa w art. 1 pkt. 1-3 lub art. 62 ustawy, oraz mają trudności w poruszaniu się,**
  - b) **są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.**
3. Dofinansowanie w zakresie likwidacji barier architektonicznych mogą otrzymać:
  - 1) osoby niepełnosprawne poruszające się z konieczności wyłącznie na wózku inwalidzkim lub przemieszczane na wózku inwalidzkim, posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, z powodu dysfunkcji narządu ruchu;
  - 2) osoby niepełnosprawne z dysfunkcją narządu ruchu lub narządu wzroku, stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, legitymujące się z orzeczeniem z symbolem 05-R, 04-O;
  - 3) osoby niepełnosprawne o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, u których dysfunkcja narządu ruchu lub wzroku nie jest określona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności (brak symbolu 05-R, 04 – O) a problemy w poruszaniu

- się udokumentują aktualnym zaświadczeniem lekarskim (ważnym 3 miesiące od daty wystawienia).
4. Dofinansowanie ze środków PFRON nie przysługuje, jeżeli osoba ubiegająca się o dofinansowanie ma zaległości w terminowym regulowaniu wymagalnych zobowiązań wobec PFRON lub była, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku, stroną umowy zawartej z PFRON i rozwiązywanej z przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy.
  5. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.
  6. **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych musi być ściśle związane z indywidualnymi potrzebami i ograniczeniami osoby niepełnosprawnej, wynikającymi z dysfunkcji ruchowej osoby niepełnosprawnej. Dofinansowaniu nie podlegają prace związane z remontem.**
  7. Preferowane jest zawieranie umów na realizację zadania w okresie roku budżetowego, w którym przewidziano dofinansowanie z limitu środków finansowych przeznaczonych na likwidację barier.
  8. Wnioski o udzielenie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych osobie fizycznej można składać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, zwanym dalej „Centrum” przez cały rok.
  9. Wniosek w imieniu osoby, o której mowa w ust. 1, może złożyć przedstawiciel ustawowy, prawny opiekun ustanowiony postanowieniem Sądu lub pełnomocnik ustanowiony notarialnie.
  10. Druk wniosku obowiązujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dostępny jest w wersji papierowej w siedzibie Centrum i wersji elektronicznej na stronie internetowej Centrum .
  11. Wniosek stanowi ofertę zawarcia umowy cywilno - prawnej i jego rozpatrzenie nie podlega przepisom kodeksu postępowania administracyjnego.
  12. Nie podlegają rozpatrywaniu wnioski osób, które po otrzymaniu dofinansowania na cele określone w ustawie, nie dotrzymały warunków wcześniej zawartych umów o dofinansowanie.
  13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę, który złożył wniosek, o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni. Nieusunięcie ich w wyznaczonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.
  14. W przypadku gdy Powiatowe Centrum Pomocy poweźmie wątpliwości odnośnie do podanych we wniosku o dofinansowanie danych, w szczególności co do wysokości dochodów i liczby osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, mających wpływ na przyznanie dofinansowania, wzywa wnioskodawcę do złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.
  15. Środki finansowe przeznaczone na likwidację barier stanowią stałą pozycję rocznego planu rzeczowo-finansowego środków PFRON przyjętego przez Radę Powiat Ciechanowski w drodze uchwały.

§ 2

Wykaz urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier dla osób fizycznych.

1. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, wymienionego w orzeczeniu i stanowiącego podstawę zaliczenia do określonego stopnia niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb, wnioskodawcy z katalogu, o którym mowa w ust. 2, wybierają urządzenia, materiały

budowlane oraz rodzaj robót lub innych czynności, na jakie chcą przeznaczyć środki własne i PFRON, oraz określają przewidywany, całkowity koszt zadania z zakresu likwidacji barier, na podstawie :

- a) ofert producentów lub dostawców urządzeń,
- b) indywidualnych kalkulacji producentów,
- c) kosztorysów inwestorskich opracowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami (przy opracowywaniu kosztorysów zaleca się stosowanie informatorów i biuletynów „ Sekocenbud “ a w przypadku braku odpowiednich pozycji, można stosować informatory regionalne),

2. **Katalog rzeczowy** urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności, jakie mogą być objęte dofinansowaniem na wniosek osoby fizycznej, w szczególności obejmuje:

1) dla osób niepełnosprawnych posiadających trudności w poruszaniu się :

a) budowę podjazdu betonowego, pochylni z konstrukcji lekkiej, dojścia do budynku mieszkalnego, zapewniającego osobom niepełnosprawnym samodzielny dostęp do lokalu,

b) dostawę, zakup i montaż urządzenia do transportu pionowego:

- podnośnika,
- platformy schodowej,
- transportera schodowego,
- windy przyściennej,
- innych urządzeń do transportu pionowego,

c) roboty polegające na:

- likwidacji progów,
- likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,
- wymianę istniejącego podłoża podłóg w mieszkaniu, jeżeli aktualnie stwarza trudności w poruszaniu się na podłożu antypoślizgowe: kuchnia, pokój osoby niepełnosprawnej, przedpokój
- przystosowanie drzwi: poszerzenie otworów drzwiowych, zakup i montaż drzwi wejściowych w świetle ościeżnicy , co najmniej 90 cm,

d) przystosowanie istniejących i użytkowanych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (łazienki, wc) do indywidualnych potrzeb wnioskodawcy wynikających z niepełnosprawności, przede wszystkim zamiana istniejącej wanny na brodzik (budowa natrysku), lub na wannę o innych cechach użytkowych (obniżone boki, podłoże antypoślizgowe), montaż siedziska w natrysku, uchwytów, poręczy ułatwiających korzystanie z urządzeń sanitarno-higienicznych sedesu, umywalki, przeróbkę wewnętrznych instalacji: elektrycznej, gazowej, co, wod.- kan. dostosowując ją do potrzeb montowanych urządzeń grzewczych i oświetleniowych oraz sanitarno-higienicznych.

2) dla osób niepełnosprawnych , z dysfunkcją narządu wzroku (niewidomych lub niedowidzących):

a)roboty polegające na:

- likwidacji progów,
- likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,

b) wymianę wykładziny podłogowej (w miarę konieczności z podłożem), jeżeli stwarza trudności w poruszaniu się,

c) oznakowanie wyposażenia lokalu i ciągów komunikacyjnych różnym kolorem lub fakturą,

d) przystosowanie istniejących i użytkowanych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (

łazienki, wc) do indywidualnych potrzeb wnioskodawcy wynikających z niepełnosprawności, np:

zamiana istniejącej wanny na brodzik (budowa natrysku), lub na wannę o innych cechach użytkowych (obniżone boki, podłóże antypoślizgowe), montaż siedziska w natrysku, uchwyty, poręczy ułatwiających korzystanie z urządzeń sanitarno-higienicznych, przeróbkę wewnętrznych instalacji: elektrycznej, gazowej, co, wod.- kan. dostosowując ją do potrzeb montowanych urządzeń grzewczych i oświetleniowych oraz sanitarnohigienicznych.

3. Dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności lub osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dofinansowaniem mogą być objęte, w zależności od stopnia samodzielności wnioskodawcy w zakresie samoobsługi, elementy lub roboty, o których mowa w ust. 2 pkt 1-2. Uznanie zasadności dofinansowania danego urządzenia lub zakresu robót należy do podejmującego decyzję o przyznaniu dofinansowania.
4. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem ze środków PFRON mogą być objęte zakupy urządzeń, materiałów budowlanych robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier architektonicznych nie wymienione w katalogu, o którym mowa w ust. 2.

§ 3

Zasady rozpatrywania wniosków o udzielenie dofinansowania.

1. Przy rozpatrywaniu wniosku osoby fizycznej bierze się pod uwagę: całkowity koszt zadania, stopień i rodzaj niepełnosprawności, warunki mieszkaniowe, sytuację zawodową, uczęszczanie do szkoły, w tym wyższej, prowadzenie gospodarstwa domowego samotnie lub z rodziną, średni dochód netto na członka rodziny, wysokość deklarowanego udziału własnego w wartości zadania, możliwość dofinansowania przez sponsora (spółdzielnię, urząd gminy, administrację mieszkaniową lub inne podmioty) oraz wcześniejsze korzystanie przez wnioskodawcę ze środków PFRON na likwidację barier lub inne cele ustawowe. Powyższe stanowią podstawowe kryteria skali punktowej dla wniosków - załącznik do zasad. Skala punktowa jest tylko narzędziem oceny wniosku.
2. Jeżeli w lokalu, w którym zamieszkuje na stałe wnioskodawca mieszkają inne osoby niepełnosprawne (znaczny lub umiarkowany stopień), punktacja określona w skali punktowej, dotycząca stopnia i rodzaju niepełnosprawności podlega sumowaniu.
3. Rozpatrywanie wniosków odbywa się w dwóch etapach.
4. Etap pierwszy obejmuje:
  - 1) sprawdzenie, czy wniosek posiada wymagane załączniki,
  - 2) dokonanie wstępnej wizji lokalnej, w celu ustalenia zgodności stanu faktycznego ze stanem podanym we wniosku oraz weryfikacji zasadności zaproponowanego przez wnioskodawcę zakresu zadania. W czasie wizji sporządza się protokół i dokumentację fotograficzną,
  - 3) sprawdzenie w czasie wizji wiarygodności podanych we wniosku informacji,
  - 4) dokonanie oceny wniosku według skali punktowej,
  - 5) sporządzenie listy rankingowej wniosków według uzyskanej punktacji - od najwyższej do najniższej,
  - 6) wydanie opinii przez Komisję, do wniosku, który przeszedł pozytywną ocenę formalną.
5. Drugi etap, po pozytywnej opinii Komisji, obejmuje;

- 1) czynności sprawdzające w kosztorysie inwestorskim, poprawność rozwiązań technicznych i ich zgodności z zakresem, ustalonym w pierwszym etapie w oparciu o przeprowadzoną wizję w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- 2) weryfikację przewidywanego kosztu na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Nie dotyczy zakupu urządzeń, montaż których i użytkowanie nie wymaga przeprowadzenia dodatkowych prac budowlanych np. urządzenia do transportu pionowego,
- 3) podjęcie decyzji określającej wysokość dofinansowania,
- 4) omówienie warunków umowy cywilno-prawnej dot. dofinansowania .

6. Podanie przez wnioskodawcę informacji niezgodnych z prawdą, bez względu na to, czego dotyczą, eliminuje wniosek z dalszego rozpatrywania.

7. Jeżeli wnioskodawca zmarł, wniosek nie podlega dalszemu rozpatrywaniu. Należy przyjąć do rozpatrzenia kolejny wniosek, który otrzymał najwyższą ocenę punktów.

8. W przypadku kilku wniosków oczekujących na decyzję o dofinansowaniu i ograniczonych możliwości finansowych, wnioski opiniuje i proponuje maksymalną procentową i kwotową wysokość dofinansowania Komisja ds. opiniowania wniosków powołana przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

9. Komisja ds. opiniowania wniosków podejmuje opinię po zapoznaniu się:

- 1) z indywidualną sytuacją społeczno-zawodową każdego Wnioskodawcy,
- 2) rodzajem wnioskowanego przedsięwzięcia, likwidującego istniejącą w miejscu zamieszkania barierę architektoniczną, jego wpływie na ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywania codziennych życiowych czynności, swobodę ruchu i kontakty z otoczeniem; preferując tych wnioskodawców, którym dofinansowanie podniesie jakość życia i jednocześnie ułatwi pełnienie ról społecznych i zwiększy szanse na aktywizację zawodową.

10. Dyrektor PCPR podejmuje decyzję o przyznaniu bądź odmowie przyznania dofinansowania, o czym powiadamia Wnioskodawcę w ciągu 7 dni (z podaniem przyczyny ewentualnej odmowy).

11. Wnioskodawcy, którym nie zostało przyznane dofinansowanie, z powodu niewystarczającej wysokości środków PFRON przeznaczonych na likwidację barier w roku rozpatrywania wniosku, mogą wystąpić o dofinansowanie ponownie w roku następnym, składając nowy wniosek.

§ 4

Zasady ustalania wysokości dofinansowania i rozliczania przyznanego dofinansowania.

1. Wysokość przyznanego dofinansowania - nie może przekraczać 95 % kosztów przedsięwzięcia - określa się na podstawie zweryfikowanego, kosztorysu inwestorskiego, przez osobę z uprawnieniami budowlanymi, nie więcej jak do wysokości 15 - krotnego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 2 ust. 4 ustawy.

1a. Dofinansowanie obejmuje koszt zakupu urządzeń, materiałów budowlanych oraz budowy lub robót budowlanych albo innych usług z zakresu likwidacji barier, zakupionych lub wykonanych po przyznaniu środków finansowych i zawarciu przez wnioskodawcę umowy z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

2. Zakres rzeczowy i finansowy budowy lub robót budowlanych określa projekt budowlany, wyciąg z projektu budowlanego lub szkic mieszkania i kosztorys inwestorski, stanowiący załącznik do umowy.

3. Szczegółowy koszt urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności ustala się według średnich cen publikowanych w informatorach i biuletynach „Sekocenbudu” lub

- w regionalnych informatorach, a w przypadku ich braku średnich cen rynkowych.
4. Do obowiązków wnioskodawcy należy uzyskanie uzgodnień, opinii i pozwoleń wymaganych przepisami szczególnymi oraz pozwolenia na budowę a także zapewnienie nadzoru inwestorskiego - w koniecznych przypadkach. Koszty uzyskania pozwolenia, zapewnienia nadzoru inwestorskiego, uzyskania niezbędnych uzgodnień i opinii pokrywa wnioskodawca.
  5. Przekroczenie kosztów ponad wysokość przyznanego dofinansowania, także w przypadkach, gdy niezbędne było wykonanie dodatkowych robót budowlanych wymaganych przepisami, w tym techniczno - budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, Wnioskodawca pokrywa ze środków własnych.
  6. Wnioskodawca obowiązany jest, w zależności do rodzaju zadania, powierzyć wykonanie budowy lub robót budowlanych wybranym przez siebie podmiotom, z zastrzeżeniem udzielenia gwarancji na wykonywane prace oraz z zachowaniem terminu ich wykonania określonego w umowie z dyrektorem . Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za działania wykonawcy. O zawarciu umowy z wykonawcą wnioskodawca obowiązany jest powiadomić Centrum w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy.
  7. Wnioskodawca obowiązany jest do powiadomienia Centrum, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, o każdej zmianie mającej wpływ na realizację jego zobowiązań w terminie 7 dni od zaistnienia zdarzenia.
  8. Podstawę dofinansowania ze środków PFRON stanowi umowa zawarta przez Dyrektora PCPR z osobą niepełnosprawną lub jej przedstawicielem ustawowym.
  9. Umowa, o której mowa w ust. 8 powinna zawierać:
    - 1) oznaczenie stron umowy,
    - 2) rodzaj zadania podlegającego dofinansowaniu,
    - 3) wysokość środków PFRON przyznanych na realizację zadania,
    - 4) termin rozpoczęcia i zakończenia zadania ,
    - 5) zakres i sposób realizacji umowy,
    - 6) zobowiązanie do zachowania formy pisemnej w przypadku zmiany lub rozwiązania umowy,
    - 7) warunki i termin wypowiedzenia umowy,
    - 8) warunki rozwiązania umowy ,
    - 9) sposób sprawowania kontroli wykorzystania środków PFRON,
    - 10) zobowiązania do przedłożenia do Centrum dokumentów rozliczeniowych w terminie 14 dni od dnia ich wystawienia oraz dowodu pokrycia udziału własnego w kosztach zadania,
    - 11) sposób rozliczenia oraz zestawienie dokumentów potwierdzających wydatkowanie środków PFRON.
  10. Przekazanie środków PFRON następuje po dostarczeniu przez wnioskodawcę następujących dokumentów:
    - 1) faktur i rachunków wystawionych na wnioskodawcę przez wykonawców lub dostawców, o terminie płatności nie krótszym niż 21 dni od daty ich wystawienia,
    - 2) podstawy ustalenia kosztu robót, w formie kosztorysu powykonawczego lub umowy ryczałtowej (z tabelą ryczałtową), akceptowanej przez osobę z uprawnieniami budowlanymi lub wnioskodawcę,
    - 3) protokołu końcowego odbioru robót , określającego koszt i zakres wykonanych robót, podpisanego przez inspektora nadzoru (jeżeli jego powołanie wynikało z treści pozwolenia na budowę) oraz wnioskodawcę,
    - 4) **dowodów uiszczenia przez wnioskodawcę udziału własnego,**
    - 5) rozliczenia zużycia materiałów wg. pozycji kosztorysu w przypadku rozliczenia

rachunkami zakupów materiałów.

11. Przedłożone dokumenty podlegają weryfikacji przez pracownika powiatowego centrum pod względem zgodności z wnioskiem, uzgodnionym kosztem i zakresem robót oraz podpisaną umową.
12. Wnioskodawca obowiązany jest ponadto do:
  - 1) przedłożenia Centrum dokumentów rozliczeniowych, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od daty ich wystawienia,
  - 2) przedstawienia Centrum dowodu zapłaty udziału własnego w kosztach zadania, będącego podstawą do wypłacenia kwoty określonej w umowie o dofinansowanie.
13. W rozliczeniu nie uwzględnia się kosztów opłat i kar umownych, a także podatków od towarów i usług w przypadku płatników VAT.
14. Przekazanie środków finansowych PFRON następuje w terminie 21 dni od dnia złożenia wymaganego kompletu dokumentów, bezpośrednio przelewem na wskazane konto.
15. W przypadku stwierdzenia usterek przy odbiorze zadania, przekazanie środków finansowych zostanie wstrzymane do 7 dni po terminie udokumentowania przez wnioskodawcę usunięcia wad.

§ 5

Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków PFRON.

W umowie, o której mowa w § 4 ust. 8 strony ustalają zakres kontroli sprawowanej przez Centrum nad realizacją umowy.

§ 6

1. Skala punktowa stanowi Załącznik nr 1 do Załącznika nr 4 do Zarządzenia nr 2/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 30 marca 2022 roku.
2. Wprowadza się wzór Karty oceny wniosku o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych ze środków PFRON, który stanowi Załącznik nr 2 do Załącznika nr 4 do Zarządzenia nr 2/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 30 marca 2022 roku.

